

**ПРОГРАМ СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА
ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЗНАЊА И ВЕШТИНА
ЛИЦЕНЦИРАНИХ РЕВИЗОРА И ПРОВЕРАВАЧА**

Тема:

**Провера безбедности саобраћаја
и
ревизија безбедности саобраћаја:**

**Провере и ревизије безбедности саобраћаја
пешачких прелаза и мере уређења
обележених пешачких прелаза**

Београд, 2022. године

Садржај

1. Провере и ревизије безбедности саобраћаја пешачких прелаза и мере уређења обележених пешачких прелаза	2
1.1. Значај обележених пешачких прелаза	2
1.2. Врсте пешачких прелаза	5
1.3. Критеријуми за постављање пешачких прелаза.....	8
1.4. Осветљење пута у близини пешачког прелаза	10
1.5. Уређење пешачких прелаза.....	12
Литература	13
Питања за проверу знања.....	13

1. ПРОВЕРЕ И РЕВИЗИЈЕ БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА ПЕШАЧКИХ ПРЕЛАЗА И МЕРЕ УРЕЂЕЊА ОБЕЛЕЖЕНИХ ПЕШАЧКИХ ПРЕЛАЗА

С обзиром да пешачки прелази представљају локације где долази до конфликта и пресецања путања моторизованог и немоторизованог саобраћаја – пешака, од изузетног значаја је за ревизоре и провераваче да стекну адекватна знања о принципима пројектовања безбедних пешачких прелаза, као и о начинима заштите пешака у зонама пешачких прелаза. У оквиру наставне јединице биће приказани типични проблеми уочени током ПБС у Србији и могућа решења проблем

1.1. ЗНАЧАЈ ОБЕЛЕЖЕНИХ ПЕШАЧКИХ ПРЕЛАЗА

Са гледишта безбедности саобраћаја критична су места укрштања пешачког и моторног саобраћаја. На овим местима долази до пуног изражаја рањивост пешака у односу на путнике моторних возила. Зато је важно добро обележити и посебно уредити ова места (пешачке прелазе)?

Да би се боље разумео значај пешачких прелаза, неопходно је имати у виду неке од основних дефиниција¹, као што су:

1) саобраћај је кретање возила и лица на путевима, чије је понашање уређено у циљу његовог безбедног и несметаног одвијања,   2) пут је изграђена, односно утврђена површина коју као саобраћајну површину могу да користе сви или одређени учесници у саобраћају, под условима одређеним законом и другим прописима,   ...   10) коловоз је део пута намењен првенствено за кретање возила,

¹ Закон о безбедности саобраћаја, чл. 7.

...	
24) пешачки прелаз је означени део коловоза намењен за прелазак пешака преко коловоза,	
...	
76) пропуштање је радња коју учесник у саобраћају предузима како би омогућио кретање другог учесника у саобраћају који има првенство пролаза, тако да не дође до промене дотадашњег начина кретања учесника у саобраћају који има првенство пролаза, односно до њиховог контакта,	
...	
	Закон о безбедности саобраћаја, чл. 7.

За разумевање прописаних односа пешака и возача на пешачком прелазу, важне су одредбе члана 99, ЗоБС-а:

...	
Уколико на пешачком прелазу саобраћај није регулисан уређајима за давање светлосних саобраћајних знакова нити знацима полицијских службеника, возач је дужан да прилагоди брзину возила тако да у свакој ситуацији коју види или има разлога да предвиди може безбедно да пропусти пешака који је већ ступио или ступа на пешачки прелаз или показује намеру да ће ступити на пешачки прелаз.	
Возач који скреће на бочни пут на чијем улазу не постоји пешачки прелаз дужан је да пропусти пешаке који су већ ступили или ступају на коловоз.	
...	
	Закон о безбедности саобраћаја, чл.99.

Дакле, понашање возила и лица у саобраћају је уређено, тј. прописано како би се омогућило несметано и безбедно одвијање саобраћаја. Изградња, уређење и начин регулисања саобраћаја треба да омогуће и поспеше примену закона, тј. да омогуће безбедан саобраћај.

Места укрштања пешака и моторних возила морају бити стручно пројектована како би се омогућило безбедно укрштање пешачких токова и токова моторних возила.

Мада је коловоз део пута првенствено намењен кретању возила, пешаци имају потребу да пређу преко коловоза и то им треба омогућити, на безбедан начин. При томе, треба увек имати у виду да коловоз, првенствено, *припада* возилима, осим дела коловоза на коме се налази пешачки прелаз.

У складу са Законом, пешаци могу прећи коловоз на пешачком прелазу или ван пешачког прелаза – на удаљености од најмање 100 m од најближег пешачког прелаза. Законом је забрањено да пешаци прелазе коловоз ван пешачког прелаза, ако у близини постоји пешачки прелаз, на растојању мањем од 100 m.

Уколико пешаци прелазе коловоз на пешачком прелазу, возачи су дужни да их пропусте. Међутим, пешаци су, и на пешачком прелазу, дужни да провере да ли коловоз могу безбедно прећи, тј. да ли постоје возила која су у непосредној близини прелаза и не могу се безбедно зауставити како би их пропустила. Нпр. пешаци не би требало да ступају на коловоз, ако се у непосредној близини налази возило које се приближава и нема техничке могућности да се заустави. Уколико коловоз прелазе ван пешачког прелаза, пешаци су дужни да пропусте возила и да не ометају саобраћај возила.

Из претходног се види да постављање пешачког прелаза представља значајан део режима саобраћаја и веома утиче на односе између учесника у саобраћају. Уколико се пројектант определи да у некој улици не постави пешачки прелаз, пешаци ће моћи да, у складу са Законом, пређу коловоз на било ком месту у тој улици, под условом да пропусте возила. Са друге стране, уколико се изведе пешачки прелаз, пешаци ће моћи да пређу улицу, само на пешачком прелазу (ту ће имати предност) или на растојању већем од 100 m (ако пропусте возила). У овом случају биће забрањено прећи коловоз ван пешачког прелаза, до 100 m од пешачког прелаза. Дакле, постављање пешачког прелаза није увек у интересу пешака!

На пример, пешаци могу да прелазе неку улицу на било ком месту, ако нема пешачких прелаза у близини. Уколико је улица уска, са мало возила, пешаци немају никакав проблем да пређу улицу. Међутим, ако се на овој улици изведе пешачки прелаз, режим саобраћаја се битно мења. Сада су пешаци дужни да иду до најближег пешачког прелаза (нпр. 50-60 m) како би прешли улицу и бацили смеће у контејнер наспрам њиховог улаза у зграду. Ово није у складу са навикама и већина пешака то не прихвата, а посебно ако се ради о уској улици којом пролази мали број возила.

Међутим, ако се ради о улици са великим протоком возила, о улици којом се возила крећу великим брзинама или о широком коловозу, онда је неопходно поставити пешачки прелаз како би се пешацима омогућило да безбедно пређу коловоз. Са друге стране, постављањем пешачког прелаза, пешаци се усмеравају да коловоз прелазе на пешачким прелазима. Тако се смањује дисперзија пешака дуж коловоза, пешацима се олакшава прелазак коловоза, олакшава се кретање возила и смањују ризици, јер на тим местима возачи очекују пешаке.

Када се постави пешачки прелаз, то постаје место фокусирања пажње возача. С обзиром да је пажња возача усмерена на пешачки прелаз, возачи нису у потпуности сконцентрисани на дешавања испред и иза пешачког прелаза. Зато је овај део пута потенцијално опасно место за прелазак коловоза и ту је Законом забрањен прелазак коловоза.

У неким случајевима, а посебно ако је пешачки прелаз удаљен од жељене путање пешака, неопходно је предузети и додатне мере којима ће се пешаци:

- мотивисати да иду до пешачког прелаза (нпр. смиривање саобраћаја у зони пешачког прелаза, изградња пешачких острва и сл.),
- физичким мерама усмеравају ка пешачком прелазу (нпр. пешачке ограде дуж пута и сл.) или
- спречити неправилно прелажење коловоза (ограде по средини коловоза и сл.).

1.2. ВРСТЕ ПЕШАЧКИХ ПРЕЛАЗА

Места на којима се постављају пешачки прелази могу се класификовати у зависности од врсте саобраћајнице и ограничења брзине.

Табела 1 – Класификација места на којима треба обезбедити прелазак коловоза – на којима се поставља пешачки прелаз (*Guidelines for the Selection of Pedestrian Facilities*, [Guidelines for the selection of pedestrian crossing facilities \(nzta.govt.nz\)](https://www.nzta.govt.nz/guidelines-for-the-selection-of-pedestrian-crossing-facilities), преузето 12.08.2022.)

Врста пута	30 km/h	40 km/h	50 km/h	60 km/h	70 km/h	80 km/h	90 km/h	100 km/h
Две траке, два смера, нема паркинга, нема тротоара	А	А1	Б	Б1	Ц	Е		
Две траке, два смера, има паркинг или тротоар					Д			
Две траке, један смер, нема паркинга, нема тротоара	Ц							
Две траке, један смер, има паркинг или тротоар	Д							
Четири траке, два смера, нема разделног острва, нема паркинг, нема тротоар	Ц							
Четири траке, два смера, нема разделно острво, има паркинг или тротоар	Д							
Четири траке, два смера, има разделно острво, нема паркинг, нема тротоар	Ц							
Четири траке, два смера, има разделно острво, има паркинг или тротоар	Д							
Аутопут	Није примењиво							

Пешачки прелази се могу поделити на различите начине. За наше потребе, важно је да ли су пешачки прелази у нивоу или су денивелисани, да ли су опремљени семафором или су без семафора, да ли је тротоар (ивичњак) испуштен или није и да ли постоји разделно острво или нема разделног острва. У том смислу, могу се разликовати следеће врсте пешачких прелаза:

- 1) обележени пешачки прелаз у нивоу, без разделног острва, без семафора,
- 2) обележени пешачки прелаз у нивоу, са разделним острвом, без семафора,
- 3) обележени пешачки прелаз у нивоу, без разделног острва, са семафором,
- 4) обележени пешачки прелаз у нивоу, са разделним острвом, са семафором,
- 5) денивелисани пешачки прелаз у виду пешачког моста и
- 6) денивелисани пешачки прелаз у виду пролаза испод пута.

Слика 1 – Примери различитих врста пешачких прелаза

У зависности од класификације места где пешаци прелазе коловоз (Табела 1), препоручују се различите врсте пешачких прелаза, као у табели 2.

Табела.2 – Врсте пешачких прелаза и места на којима се примењују (*Guidelines for the Selection of Pedestrian Facilities*, [Guidelines for the selection of pedestrian crossing facilities \(nzta.govt.nz\)](https://www.nzta.govt.nz/guidelines-for-the-selection-of-pedestrian-crossing-facilities))

Опремљеност пешачког прелаза	Врста места на коме се поставља прелаз					
	А	Б	Ц	Д	Е	Ф
Платформа	+, пажљиво код А1					
Зебра	+	+, уз одобрење				
Семафор	+, само ако је део координације	+	+	+		
Разделно острво ²	+	+	+	+	+	
Испуштени ивичњак ³	+	+		+	+	
Денивелација	можда	можда	можда	можда	+	+

Поред ових разлика, постоје и разлике у начину уређења пешачких прелаза и њиховог окружења:

- Пешачки прелази могу бити у виду издигнутих платформи или у нивоу коловоза;
- Пешачки прелази са семафором могу имати и бројаче који помажу пешацима да знају колико времена је преостало до појаве зеленог светла;
- Семафорисани прелази са разделним острвом могу имати један семафор (прелазак у једној фази) или посебне семафоре за сваку коловозну траку итд.

² Разделно острво се може постављати ако је ширина коловозне траке најмање 5,0 метара и ако нема опасности од налетања возила на разделно острво. Уколико постоји опасност од налетања на разделно острво, онда се може само обележити разделно острво.

³ Испуштени ивичњак се може постављати ако је ширина коловозне траке најмање 5,0 метара и ако нема опасности од налетања возила на испупчење тротоара. Уколико постоји опасност од налетања на испупчење ивичњака, онда се може само обележити сужење коловозне траке.

1.3. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ПОСТАВЉАЊЕ ПЕШАЧКИХ ПРЕЛАЗА

Приликом вршења РБС или ПБС које се односе на пешачке прелазе, прво би требало проценити да ли је пешачки прелаз био потребан на конкретној локацији, тј. оценити оправданост постављања анализираног пешачког прелаза.

Као што је претходно истакнуто, постоје случајеви када пешачки прелази олакшавају саобраћај, али и случајеви када они могу ометати или отежавати прописано одвијање саобраћаја.

Најважнији критеријуми за постављање пешачких прелаза су:

- 1) Интензиван моторни саобраћај који отежава пешацима да пронађу довољно дуг временски интервал између возила за безбедан прелазак коловоза,
- 2) Интензиван је пешачки саобраћај, па би пешаци често ометали или, чак, блокирали саобраћај возила,
- 3) Интензиван пешачки и моторни саобраћај, па би било отежано или онемогућено одвијање саобраћаја,
- 4) Широка саобраћајница, па би пешацима било тешко да безбедно пређу коловоз,
- 5) Возила се крећу великим брзинама, па би било опасно прелазити коловоз без посебно уређеног и додатно обезбеђеног и назначеног пешачког прелаза,
- 6) Регистрован је велики субјективни или објективни ризик преласка улице/пута,
- 7) Постоји потреба да се посебно угроженим категоријама пешака (деца, следе или слабовиде особе, лица са физичком инвалидношћу, глуве или наглуве особе, старије особе и сл.) омогући безбедан прелазак коловоза.

Међутим, пешачки прелази на неким местима и у неким ситуацијама, нису пожељни и не доприносе безбедности саобраћаја, а некад и отежавају одвијање саобраћаја.

У пракси се могу срести различити примери пешачких прелаза који нису оправдани, али су следећи примери најзначајнији:

- **Пешачки прелази на уским улицама и путевима, са малим обимом саобраћаја.** Овакви пешачки прелази би могли непотребно отежавати кретање пешака, јер их обавезују да коловоз прелазе на пешачким прелазима или на местима која су удаљена више од 100 метара од прелаза. Уколико не би било обележених пешачких прелаза, пешаци би могли безбедно и једноставно, у складу са прописима, да пређу коловоз на било ком месту. Са друге стране, пешаци тешко прихватају да мењају путању и траже пешачки прелаз, јер то није у складу са њиховим жељеним путањама. Они не осећају потребу за пешачким прелазом и веома често прелазе ван пешачког прелаза. Друштвена прихватљивост овог прекршаја често оправдава и чињење других прекршаја.
- **Пешачки прелази на малом растојању.** Овакви пешачки прелази олакшавају пешацима прелазак коловоза, јер су врло близу, па пешаци не морају ићи далеко до пешачког прелаза. Ово повећава ниво прихватања правилног кретања пешака приликом преласка коловоза. Међутим, учестали пешачки прелази ометају кретање возила, а посебно ако је интензиван саобраћај пешака или/и саобраћај возила. То може довести до непоштовања првенства пролаза и неуважавања пешака на пешачким прелазима. Аустралијски приручник⁴ препоручује да најмање растојање између суседних пешачких прелаза дуж пута буде 100, 125, 150 и 175 метара, уколико су 85 перцентили брзина на путу 40, 50, 60 и 70 km/h, респективно.

Приликом оцене оправданости пешачког прелаза ревизор/проверавац би требало да изврши одговарајућа истраживања на терену како би се упознао са местом, са геометријом саобраћајнице, са окружењем пута, са интензитетом и структуром саобраћаја возила, са природним путањама пешака, а посебно са потребама пешака за преласком коловоза. Оптимално је пешачки прелаз поставити што ближе жељеним путањама кретања пешака. Приликом избора локације пешачког прелаза у раскрсницама, треба узети у обзир жељене путање пешака, али и омогућити да возачи са споредних прилаза могу лако уочавати пешака који прелазе коловоз.

Приликом оцене провере или ревизије безбедности саобраћаја, треба одговорити на следећа питања:

⁴ Guidelines for pedestrian crossing facilities at traffic signals, Network Operations, 2020. стр. 13, [guidelines-for-pedestrian-crossing-facilities-at-traffic-signals-v2.pdf \(mainroads.wa.gov.au\)](https://www.mainroads.wa.gov.au/guidelines-for-pedestrian-crossing-facilities-at-traffic-signals-v2.pdf) (преузето 12.08.2022.).

- Да ли је уопште потребан пешачки прелаз на том месту?
- Да ли је добро лоциран пешачки прелаз: да ли је у складу са жељеним путањама пешака, да ли је довољно удаљен од конфликтне зоне у раскрсници, да ли омогућава возилима која излазе из кружне раскрснице да се зауставе и пропусте пешаке без ометања саобраћаја у кружном току итд.
- Да ли је добро обележен и добро уочљив пешачки прелаз са довољног растојања?
- Да ли је обезбеђена потребна прегледност у зони прелаза, тј. да ли постоје објекти (контејнери, ограде, зидови, други објекти и сл.) који би ометали прегледност – да ли је задовољено правило "види и буди виђен" (да ли долазећи возач може да уочи пешака и да ли пешак може да уочи долазеће возило на довољном растојању⁵)?
- Да ли је добро одабрана врста пешачког прелаза?
- Да ли су примењене одговарајуће мере смиривања саобраћаја?
- Да ли су обезбеђени услови за безбедан прелазак коловоза лицима са инвалидитетом?
- Да ли прихватљива дужина црвеног сигнала за пешаке, односно однос црвеног и дужине циклуса, код семафорисаних пешачких прелаза?
- Да ли је и како уређен и обезбеђен пешачки прелаз и његово окружење итд.

1.4. ОСВЕТЉЕЊЕ ПУТА У БЛИЗИНИ ПЕШАЧКОГ ПРЕЛАЗА

Током ноћи и у условима смањене видљивости, повећава се ризик обарања пешака, па и оних пешака који прелазе пешачки прелаз. Зато је важно да се посебно анализирају услови преласка коловоза у ноћним условима, а посебно:

- Да ли постоји осветљење пешачког прелаза и да ли је оно изоловано? Бољи резултати се постижу, уколико се осветли пут у дужини 100 – 200 m испред и иза пешачког прелаза.

⁵ При томе треба водити рачуна и о структури корисника, тако да ће се строжи услови поставити на местима где се очекују деца.

- Да ли постоји осветљење у континуитету, дуж пута испред и иза пешачког прелаза? Уколико постоји осветљење дуж пута, да ли је интензитет светлости повећан у зони пешачког прелаза (чешће светиљке или интензивније светло)?
- Да ли је интензитет осветљења довољан да се лако уочавају пешаци који користе пешачки прелаз на целој дужини пешачког прелаза? Светиљке само са једне стране коловоза могу умањити могућност уочавања пешака који прелазе коловоз са друге стране пута.
- Да ли су светиљке усмерене тако да не заслепљују возаче који се приближавају пешачком прелазу?
- Да ли постоје други извори светлости (нпр. јавна расвета, осветљење ресторана и других објеката, рекламе и сл.) који би заслепљивали возаче или им ометали пажњу?
- Да ли све сијалице функционишу у периоду смањене видљивости (када се укључују и када се искључују)?

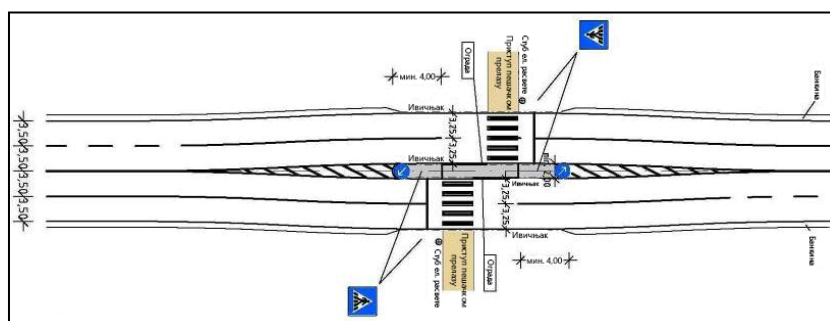

Слика 2 – Примери добро осветљених пешачких прелаза

1.5. УРЕЂЕЊЕ ПЕШАЧКИХ ПРЕЛАЗА

Безбедност пешачких прелаза се може унапредити уређењем пешачког прелаза и околине пута у зони пешачког прелаза. Применом различитих мера у близини пешачког прелаза требало би постићи следеће ефекте:

- Спречити заустављање и паркирање возила испред пешачког прелаза. Ово се може постићи на више начина, а посебно је ефикасно извести избочине тротоара (ивица коловоза) испред и у ширини пешачког прелаза;
- Спречити да возачи користе рампе на пешачким прелазима како би лакше сишли са коловоза и прешли на тротоар. Ово се може постићи физичким препрекама које неће ометати пешаке, али ће онемогућити пролаз возила;
- Изградити пешачко острво довољне ширине, тако да омогући пешацима да, после преласка прве половине коловоза, застану и осматре саобраћај у другој коловозној траци. Ово је посебно важно на местима где су широке саобраћајнице или велики интензитети саобраћаја возила која се крећу брзо;
- Изградити ограде и сличне физичке препреке којима би се усмеравали пешаци да иду ка пешачком прелазу. Усмеравање је посебно важно, уколико пешачки прелаз није на путањи пешака, уколико се ради о деци и сл.;
- Изградити ограде и сличне физичке препреке којима би се пешаци усмеравали приликом преласка коловоза, тако да лицем буду окренути ка долазећем саобраћају возила. На разделном острву би требало ивичњацима или оградама усмерити пешаке да скрену десно и окрену се ка долазећем саобраћају возила;
- Изградити довољно високе ограде које би одвраћале или онемогућиле пешаке да неправилно прелазе коловоз. Овакве ограде су посебно важне у близини пешачких пасарела и подземних пролаза, јер их пешаци нерадо користе. У том случају, постоји ризик да ће неки пешаци прелазити коловоз поред денивелисаног прелаза, а што је посебно опасно, јер их возачи не очекују, а пројектанти не ограничавају брзину, нити изводе мере смиривања саобраћаја.

Слика 3 – Пример пешачког прелаза са пешачким острвом који је пројектован да пешака наведе да погледа у сусрет долазећим возилима пре ступања на другу коловозну траку

ЛИТЕРАТУРА

- [1] Закон о путевима ("Сл. гласник РС" бр. 41/2018 и 95/2018 – др. закон);
- [2] Закон о безбедности саобраћаја на путевима ("Сл. гласник РС" бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 32/2013 – одлука УС, 55/2014, 96/2015 – др. закон, 9/2016 - одлука УС, 24/2018. 41/2018, 41/2018 – др. Закон, 87/2018, 23/2019 и 128/2020 – др. закон);
- [3] Правилник о условима које са аспекта безбедности саобраћаја морају да испуњавају путни објекти и други елементи јавног пута ("Сл. гласник РС" бр. 50/2011);
- [4] Правилник о саобраћајној сигнализацији ("Сл. гласник РС" бр. 85/2017 и 14/2021);
- [5] Правилник о техничким средствима за успоравање саобраћаја на путу ("Сл. гласник РС" бр. 9/2014);
- [6] Правилник о мерама за заштиту безбедности деце на путу у зони школе ("Сл. гласник РС" бр. 41/2022);
- [7] СРДМ Приручник за пројектовање путева (eng. Safety Road Design Manual) (ЈП "Путеви Србије", 2012. год.);
- [8] Guidelines for the Selection of Pedestrian Facilities, Guidelines for the selection of pedestrian crossing facilities (nzta.govt.nz) (преузето 12.08.2022.).
- [9] Guidelines for pedestrian crossing facilities at traffic signals, Network Operations, 2020, guidelines-for-pedestrian-crossing-facilities-at-traffic-signals-v2.pdf (mainroads.wa.gov.au) (преузето 12.08.2022.).
- [10] The Design of Pedestrian Crossings, Local Transport Note 2/95 (HMSO), 1995, https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/330214/ltn-2-95_pedestrian-crossings.pdf, (преузето 12.08.2022.).
- [11] Pedestrian Crossing Specification and Guidance, National Roads Authority, 2011,
- [12] Francesconi, S. Road Infrastructure Safety – jointly reaching Europe's target. Online: <http://www.ripcordiserest.com/>, (преузето 12.08.2022.).
- [13] Antov, D., I. Antso, T. Rõivas A method for pedestrian crossing risk assessment, Conference: Urban transport 2011, Volume: 116.

Веб адресе:

- [14] www.mgsi.gov.rs
- [15] www.putevi-srbije.rs
- [16] www.iss.rs

ПИТАЊА ЗА ПРОВЕРУ ЗНАЊА

- [1] Објасните правила преласка коловоза и првенства пролаза на обележеном пешачком прелазу.
- [2] Објасните правила преласка коловоза и првенства пролаза ван обележеног пешачког прелаза.
- [3] Зашто је небезбедно и забрањено прелазити коловоз у близини пешачког прелаза (на удаљености до 100 метара од пешачког прелаза)?
- [4] Наведите и објасните пример када није препоручљиво постављати пешачки прелаз.

- [5] Наведите и објасните како се пешаци могу инфраструктурним мерама мотивисати да користе пешачке прелазе.
- [6] Наведите и објасните како се пешаци могу инфраструктурним мерама усмеравати ка пешачким прелазима, односно спречавати да прелазе коловоз ван пешачког прелаза.
- [7] Како се могу класификовати места на којима се поставља пешачки прелаз?
- [8] Врсте пешачких прелаза и услови - места на којима се постављају.
- [9] Наведите најважније критеријуме за постављање пешачких прелаза.
- [10] Објасните однос пешачког прелаза и жељене путање пешака.
- [11] Наведите најважнија питања на која ревизор / проверавач треба да одговори приликом ревизије/провере безбедности саобраћаја пешачких прелаза.
- [12] Наведите најважнија питања на која ревизор / проверавач треба да одговори приликом анализе осветљења пешачког прелаза.
- [13] Објасните мере којима се спречава заустављање / паркирање возила испред пешачког прелаза.
- [14] Објасните услове када се постављају разделна острва за пешаке и услове које треба да испуњавају ова острва.
- [15] Објаснити услове када се постављају и начин постављања ограда дуж пута, за усмеравање пешака, у зони пешачких прелаза.
- [16] Објаснити значај и начин усмеравања пешака, приликом преласка коловоза, на пешачком прелазу.
- [17] Објаснити значај и начине обезбеђења правилног кретања пешака у близини денивелисаних пешачких прелаза.
- [18] Објасните значај и начин постављања мера смиривања саобраћаја у близини пешачког прелаза.
- [19] Објаснити значај и врсте мера којима се олакшава/омогућава лицима са инвалидитетом да безбедно користе пешачке прелазе?
- [20] Објаснити шта ревизор / проверавач проверавају код семафорисаног пешачког прелаза.
- [21] Објаснити како се лоцира пешачки прелаз у близини класичне раскрснице, а како у близини кружне раскрснице.